
Wie moet de kosten verbonden aan de uitvoering van de arbeidsovereenkomst dragen?

Cass. 10 december 2007, S.07.0065.N

De Arbeidsovereenkomstenwet bepaalt dat de werkgever "zo de omstandigheden dit vereisen en behoudens strijdige bepaling, de werknemer de voor de uitvoering van het werk nodige hulp, hulpmiddelen en materialen moet ter beschikking stellen".

Uit de parlementaire voorbereiding van de Arbeidsovereenkomstenwet blijkt dat met de woorden *hulp, hulpmiddelen en materialen* respectievelijk worden bedoeld medewerkers, gereedschap en grondstoffen. In een arrest van 10 december 2007 oordeelt het Hof van Cassatie dat het begrip hulpmiddelen niet alleen gereedschap omvat, maar ook slaat op hulpmiddelen van andere aard. De bijstand van de werkgever omvat bijvoorbeeld ook de kosten verbonden aan de uitvoering van de arbeidsovereenkomst. Het Hof van Cassatie geeft aldus een ruime interpretatie aan het begrip hulpmiddelen.

De kosten verbonden aan de uitvoering van de arbeidsovereenkomst zijn dus in beginsel ten laste van de werkgever. Maar uit de woorden *behoudens strijdige bepaling* volgt dat de partijen anders kunnen overeenkomen. Werkgever en werknemer kunnen geldig bepalen dat de kosten verbonden aan de uitvoering van de arbeidsovereenkomst door de werknemer moeten worden gedragen. Een arbeidsovereenkomst kan bijvoorbeeld geldig bedingen dat de werknemer zelf moet instaan voor de verplaatsingskosten, de telefoon- en portkosten, de representatiekosten en de maaltijdkosten die tijdens en door de uitoefening van de arbeidsovereenkomst worden gemaakt. (Terloops zij eraan herinnerd dat bij huisarbeid in de arbeidsovereenkomst een bepaling moet worden opgenomen over de vergoeding van de kosten die verbonden zijn aan dat soort arbeid, zo niet is de werkgever een vergoeding verschuldigd gelijk aan tien procent van het loon voor die arbeid, tenzij de werknemer kan aantonen dat de werkelijke kosten hoger zijn).

In het hierboven vermelde cassatiearrest beslist het Hof echter ook dat een bepaling die de kosten verbonden aan de uitvoering van de arbeidsovereenkomst ten laste van de werknemer legt, niet tot gevolg mag hebben dat door de betaling van die kosten de werknemer niet meer de beschikking heeft over het bij algemeen verbindend verklaarde CAO bepaalde minimumloon. De partijen bij de arbeidsovereenkomst kunnen geen afwijking overeenkomen van het verschuldigd minimumloon.

Overeenkomen dat de werknemer zelf de kosten verbonden aan de arbeidsovereenkomst zal dragen, kan dus voor zover dat niet tot gevolg heeft dat zijn loon daardoor daalt onder het minimumloon.

Ann Taghon.

Meer informatie over dit onderwerp is te vinden in het Sociaal Compendium 07-08, hét standaardwerk van het Belgisch arbeids- en socialezekerheidsrecht (www.sociaalcompendium.be)
